

Thực hiện tốt công tác bảo vệ chính trị nội bộ ĐỂ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ CÁN BỘ

TS. PHAN THĂNG AN

*Ủy viên Thường trực Tiểu ban Bảo vệ chính trị nội bộ Trung ương,
Cục trưởng Cục Bảo vệ chính trị nội bộ, Ban TCTU*

Qua các thời kỳ cách mạng, công tác bảo vệ chính trị nội bộ luôn đóng vai trò quan trọng đối với sự tồn vong của Đảng và chế độ, trong đó trọng tâm là bảo vệ đội ngũ cán bộ, đảng viên. Thông qua việc nâng cao chất lượng công tác bảo vệ chính trị nội bộ, công tác quản lý cán bộ ngày càng chặt chẽ, hiệu quả, đáp ứng tốt yêu cầu công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong tình hình mới.

Vai trò công tác bảo vệ chính trị nội bộ trong quản lý cán bộ

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò trọng yếu của đội ngũ cán bộ đối với sự nghiệp cách mạng: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”⁽¹⁾; “muôn việc thành công hay thất bại đều do cán bộ tốt hoặc kém”⁽²⁾. Trong các mặt của công tác cán bộ, quản lý cán bộ là một khâu trọng tâm, là nhiệm vụ quan trọng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Quản lý cán bộ là quản lý về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, năng lực, uy tín với mục đích cao nhất là phòng ngừa, ngăn chặn các biểu hiện sa ngã, thoái hóa, biến chất, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của cán bộ, đảng viên trong mọi hoàn cảnh. Quản lý cán bộ không chỉ tập trung vào những vấn đề chính trị đã diễn ra mà trọng tâm là hướng tới những vấn đề chính trị đang diễn ra của cán bộ, đảng viên; không chỉ xoay quanh bản thân cán bộ mà còn phải nắm bắt các vấn đề chính trị gia đình; không chỉ với mục đích sàng lọc đội ngũ cán bộ mà còn nhằm thực hiện tốt công tác

phòng ngừa, ngăn chặn các biểu hiện tiêu cực, suy thoái trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Thông qua công tác quản lý cán bộ, Đảng vừa xây dựng, vừa rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên. Quản lý tốt cán bộ sẽ góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ trong sạch, có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ.

Từ bài học xương máu về sự mất vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Liên Xô, sự tan rã của Liên bang Xô-viết và các nước XHCN ở Đông Âu cho thấy, nguyên nhân quan trọng, cơ bản là sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong đội ngũ cán bộ, đảng viên, cùng với những sai lầm trong đường lối chính trị và công tác quản lý, bố trí, sử dụng cán bộ đã dẫn đến những hệ lụy vô cùng nghiêm trọng. Hiện nay, vai trò của công tác bảo vệ chính trị nội bộ đối với công tác cán bộ nói chung và quản lý cán bộ nói riêng càng được quan tâm hơn trong bối cảnh tình hình chính trị nội bộ ở một số địa phương, cơ quan, đơn vị diễn ra phức tạp, một bộ phận không nhỏ cán bộ phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí đấu tranh; một số cán bộ lãnh

đạo, quản lý, trong đó có cả cán bộ cấp chiến lược thiếu gương mẫu, uy tín thấp, năng lực, phẩm chất chưa ngang tầm nhiệm vụ, quan liêu, xa dân, cá nhân chủ nghĩa, vướng vào tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, lợi ích nhóm...

Tình hình thế giới và khu vực những năm gần đây diễn biến nhanh, phức tạp, khó lường đã và đang ảnh hưởng sâu sắc đến công tác xây dựng Đảng nói chung và đội ngũ cán bộ, đảng viên nói riêng. Vì vậy, công tác bảo vệ chính trị nội bộ không những phải rà soát, phát hiện, sàng lọc những cán bộ, đảng viên không đủ tiêu chuẩn chính trị mà còn phải phối hợp chặt chẽ với các khâu công việc khác trong công tác xây dựng Đảng để phòng ngừa, nhất là kịp thời điều chỉnh, khắc phục yếu kém, nâng cao chất lượng quản lý cán bộ, đảng viên. Ngăn ngừa, chấn chỉnh các biểu hiện, hành vi tiêu cực, đẩy lùi các hiện tượng suy thoái, biến chất; đồng thời nâng cao bản lĩnh chính trị, sức chiến đấu của mỗi cán bộ, đảng viên; chủ động đấu tranh, triệt tiêu mọi nhân tố làm hạn chế năng lực quản lý cán bộ, đảng viên trong giai đoạn hiện nay.

Có thể khẳng định, công tác bảo vệ chính trị nội bộ nếu được thực hiện tốt thì chất lượng quản lý cán bộ ngày càng được nâng cao, bám sát thực tiễn công tác và đáp ứng tốt các yêu cầu, nhiệm vụ công việc đặt ra trong tình hình mới. Ngược lại, nếu công tác bảo vệ chính trị nội bộ không được quan tâm, chú trọng thì việc quản lý cán bộ, đảng viên sẽ đứng trước nhiều thách thức, khó khăn và ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng nói chung.

Những kết quả rõ nét

Trên cơ sở Nghị quyết các Hội nghị Trung ương 4, 7 (khóa XII), Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã lãnh đạo, chỉ đạo cấp ủy, tổ chức đảng, địa phương, cơ quan, đơn vị các cấp đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả công tác bảo vệ chính trị nội bộ trong tình hình mới bằng các chỉ thị, nghị

quyết, quy định, kết luận. Bộ Chính trị đã ban hành Quy định số 126-QĐ/TW ngày 28-02-2018 về “Một số vấn đề về bảo vệ chính trị nội bộ Đảng”. Đây là cơ sở quan trọng để mỗi cán bộ, đảng viên nâng cao nhận thức, tự kiểm điểm, tự soi, tự sửa, thúc đẩy việc tự tu dưỡng, rèn luyện bản lĩnh chính trị, phẩm chất, đạo đức cách mạng, đồng thời giúp các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, địa phương tăng cường giáo dục, quán triệt và ngăn ngừa, giám sát cán bộ, đảng viên để họ không vi phạm, nhất là những vấn đề chính trị hiện nay. Tiếp đó, Kết luận số 72-KL/TW ngày 19-5-2020 của Bộ Chính trị “Về tiếp tục tăng cường công tác bảo vệ chính trị nội bộ trong tình hình hiện nay” được ban hành đồng bộ cùng các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo khác về công tác cán bộ đã góp phần nâng cao trách nhiệm, ý thức cảnh giác, khả năng nhận diện của các địa phương, cơ quan, đơn vị và của mỗi cán bộ, đảng viên trước các âm mưu, thủ đoạn phá hoại hết sức nguy hiểm của các thế lực thù địch.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp đã quán triệt nghiêm túc, triển khai đồng bộ nhiều chủ trương, giải pháp nhằm cụ thể hóa các văn bản chỉ đạo của Trung ương; tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đẩy mạnh giáo dục chính trị tư tưởng, quản lý cán bộ gắn với việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15-5-2016 của Bộ Chính trị về “đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” và Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII). Thực hiện tự phê bình và phê bình, “tự soi”, “tự sửa” nhằm kiểm điểm, nhận diện rõ hơn và đề ra các biện pháp ngăn chặn, đẩy lùi 27 biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Với phương châm “tuyệt đối không được để lọt vào cấp ủy những người không đủ tiêu chuẩn chính trị, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển

hóa” trong nội bộ, vi phạm những điều đảng viên không được làm”⁽³⁾, thời gian qua công tác thẩm định, thẩm tra, xác minh, kết luận tiêu chuẩn chính trị đã được cấp ủy các cấp thực hiện nghiêm túc, kỹ lưỡng, bài bản, đúng quy định đối với hàng nghìn cán bộ, đảng viên, phục vụ công tác cán bộ thường xuyên, nhất là đối với công tác nhân sự đại hội đảng bộ các cấp, Đại hội XIII của Đảng, bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021-2026. Tính từ đầu nhiệm kỳ khóa XII đến nay, riêng ở Trung ương đã rà soát, thẩm định, kết luận về tiêu chuẩn chính trị gần 10.000 lượt hồ sơ cán bộ; qua thẩm định, nhiều trường hợp đã không được phê duyệt quy hoạch, bổ nhiệm. Cũng qua thẩm định nhân sự lần đầu tham gia BCH Trung ương khóa XIII đã phát hiện và không xem xét một số trường hợp không bảo đảm tiêu chuẩn chính trị. Đối với nhân sự được giới thiệu tham gia BCH, BTV và các chức danh lãnh đạo chủ chốt nhiệm kỳ 2020-2025 của 65 đảng bộ trực thuộc Trung ương, đã tiến hành thẩm định tiêu chuẩn chính trị đối với gần 4.000 trường hợp, phát hiện nhiều nhân sự có vấn đề về tiêu chuẩn chính trị cần được xem xét kỹ, cân nhắc khi bố trí, sử dụng...

Các cơ quan chức năng đã đấu tranh, ngăn chặn hàng trăm đối tượng có hoạt động tuyên truyền xuyên tạc, chống phá Đảng, hàng nghìn trang mạng có nội dung xấu độc; vô hiệu hóa, gỡ bỏ hàng trăm video, bài viết, tin bài có nội dung xấu; báo cáo vi phạm đối với nhiều trang mạng xã hội... Những kết quả này đã góp phần chặn đứng, đẩy lùi các hoạt động phá hoại chính trị của các thế lực thù địch, những phần tử chống phá Đảng, Nhà nước ta, xây dựng môi trường thông tin lành mạnh, chính thống; bồi dưỡng, nâng cao nhận thức, tư tưởng, bản lĩnh chính trị cũng như góp phần ngăn chặn hiệu quả những biểu hiện, tư tưởng lệch lạc, thoái hóa, biến chất tiềm tàng, manh nha trong

đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Công tác phối hợp giữa các cơ quan liên quan trong nắm tình hình và giải quyết các vấn đề chính trị nội bộ thời gian qua được tăng cường, chú trọng. Ngày 8-8-2018, Ban Bí thư đã ban hành Quyết định số 140-QĐ/TW về quy chế phối hợp thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chính trị nội bộ giữa Ban Tổ chức Trung ương và 7 cơ quan liên quan, từ đó giúp các cấp ủy, địa phương, cơ quan, đơn vị nắm bắt tư tưởng, tâm tư, nguyện vọng của cán bộ, đảng viên để kịp thời ban hành, điều chỉnh cơ chế, chính sách, giải quyết tốt các đề xuất, yêu cầu hợp lý, ngăn chặn, xử lý hiệu quả khi có dấu hiệu phát sinh “điểm nóng” về chính trị nội bộ, đặc biệt là những cán bộ, đảng viên có quan điểm, hành động, phát ngôn trái quy định của Đảng và Nhà nước. Từ năm 2014 đến hết năm 2019, các cơ quan, đơn vị, địa phương đã xử lý hàng nghìn lượt cán bộ, đảng viên vi phạm.

Làm tốt công tác bảo vệ chính trị nội bộ đã giúp cho công tác quản lý cán bộ, đảng viên thực sự phát huy hiệu quả, từng bước chuẩn hóa, nền nếp, góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ, yêu cầu đặt ra đối với công tác cán bộ nói riêng, công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng nói chung.

Giải pháp, nhiệm vụ trọng tâm

Quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế sâu rộng diễn ra mạnh mẽ, tiếp tục là điều kiện thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội, song cũng là cơ hội cho các thế lực thù địch, những phần tử xấu tổ chức các hoạt động chống phá Đảng và đất nước ta. Những hoạt động này ngày càng được tổ chức quyết liệt, tinh vi, nguy hiểm hơn, trong đó đội ngũ cán bộ, đảng viên luôn luôn là mục tiêu quan trọng đầu tiên mà chúng nhắm vào. Mặt khác, tình hình chính trị nội bộ Đảng hiện nay, bên cạnh những thuận lợi cơ bản còn tồn tại những vấn đề trực tiếp hoặc gián tiếp đe dọa vai trò lãnh đạo của Đảng, sự tồn vong của chế độ, trong đó tình

trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” đang diễn ra trong một bộ phận không nhỏ đội ngũ cán bộ, đảng viên. Đề nâng cao hiệu quả công tác quản lý, bảo vệ cán bộ, đảng viên trong thời gian tới, công tác bảo vệ chính trị nội bộ cần được thực hiện nghiêm túc, toàn diện, tập trung vào một số nội dung sau:

Thứ nhất, cấp ủy, chính quyền, nhất là người đứng đầu cần nhận thức sâu sắc về ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác bảo vệ chính trị nội bộ gắn với công tác quản lý cán bộ trong tình hình mới. Xác định trách nhiệm, ý thức cảnh giác, đấu tranh làm thất bại những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, phản động và nguy cơ “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Thứ hai, tiếp tục nghiên cứu, rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các cơ chế, quy định về công tác bảo vệ chính trị nội bộ, quản lý cán bộ để kịp thời phát hiện, khắc phục những vướng mắc, hạn chế nảy sinh trong thực tiễn trên cơ sở tập trung vào những vấn đề chính trị hiện nay của cán bộ, đảng viên phù hợp với những yêu cầu, diễn biến của tình hình mới.

Thứ ba, tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong sạch, vững mạnh trên cơ sở quán triệt sâu sắc và kiên quyết, kiên trì thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII). Đề cao trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là người đứng đầu; nghiêm túc thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ đi đôi với đấu tranh tự phê bình và phê bình. Tăng cường kiểm tra, giám sát, xử lý nghiêm những cán bộ, đảng viên nói và làm không đúng nguyên tắc, đưa thông tin bịa đặt, chưa được kiểm chứng, gieo rắc hoài nghi, làm mất đoàn kết nội bộ.

Thứ tư, chủ động ngăn chặn, đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch. Tăng cường đấu tranh, bảo vệ tư tưởng chính trị,

sớm phát hiện, đập tan các hoạt động phá hoại tư tưởng chính trị; phản bác, bóc gỡ, vạch trần các thông tin xấu, độc, luận điệu xuyên tạc, thù địch, kích động; đổi mới phương thức lãnh đạo, quản lý, khắc phục những sơ hở trong quản lý báo chí, mạng xã hội và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm. Tăng cường các thông tin chính thống chính xác, kịp thời, có trọng tâm, trọng điểm, coi trọng định hướng dư luận trong thời gian diễn ra các sự kiện lớn, trọng đại của đất nước.

Thứ năm, rà soát, thẩm tra, thẩm định chặt chẽ, kỹ lưỡng và kết luận rõ tiêu chuẩn chính trị của cán bộ, đảng viên, không để lọt những người không đủ tiêu chuẩn chính trị vào cấp ủy các cấp. Chuyển trọng tâm từ năm và giải quyết vấn đề lịch sử chính trị sang vấn đề chính trị hiện nay. Các mặt công tác quản lý cán bộ cần bám sát tình hình thực tế của đội ngũ cán bộ để có biện pháp phòng ngừa, răn đe kịp thời, hữu hiệu.

Thứ sáu, hoàn thiện cơ chế phối hợp và đẩy mạnh, nâng cao chất lượng công tác phối hợp giữa cơ quan bảo vệ chính trị nội bộ với các cơ quan chức năng liên quan trong việc nắm tình hình và giải quyết các vấn đề chính trị nội bộ. Tùy tình hình cụ thể, chủ động tham mưu, đề xuất các chủ trương, biện pháp hiệu quả trong công tác cán bộ và quản lý cán bộ. Phát huy vai trò, trách nhiệm của mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội trong việc tập hợp, vận động nhân dân tham gia xây dựng, bảo vệ Đảng, đặc biệt là trong công tác kiểm tra, giám sát đội ngũ cán bộ, đảng viên. Cảnh giác và tham gia đấu tranh với các hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, tổ chức phản động □

(1) Hồ Chí Minh toàn tập, NXB CTQG, H.2011, tập 5, tr.309. (2) Sách đã dẫn, tập 5, tr.280. (3) Kết luận số 72-KL/TW ngày 19-5-2020 của Bộ Chính trị về tiếp tục tăng cường công tác bảo vệ chính trị nội bộ trong tình hình hiện nay.